

Fridolin rasar mot förskolorna

I RELIGIONENS NAMN

GP:s granskning av religiösa påtryckningar i skolan upprör utbildningsminister Gustav Fridolin (MP). Nu kallar han Skolinspektionen och huvudmännen i Göteborg, Stockholm och Malmö till möte för att diskutera situationen.
– Flera av exemplen är solklara brott, säger Gustav Fridolin.

27 av 40 kommunala förskolor i utsatta områden i Stockholm, Malmö och Göteborg kan tänka sig att kontrollera, tillrättavisa och tvinga på barn slöja, visar en granskning gjord av GP. Samtidigt vittnar flera skolor om hur de på olika sätt tillmötesgår religiösa krav redan i dag.
– Jag har haft samtal med de övermän som är ansvariga för skolan tidigare. Men att det fortfarande finns en osäkerhet kring de här frågorna är oroande, säger Gustav Fridolin till GP.

HAN SÄGER ATT han utifrån uppgifterna i granskningen kommer att begära att få träffa huvudmännen ansvariga för skolverksamheten i respektive stad för att diskutera frågan.

– Jag kommer också att prata med Skolinspektionen för att se vad vi mer kan göra för att säkra att detta inte förekommer, säger Gustav Fridolin.

GP har kunnat avslöja hur flera svenska skolor i dag anpassar sig till religiösa föräldrars krav. Det handlar bland annat om en skola i Göteborg där enskilda barn täcks med handdukar vid ombyten, skolor där vissa barn uppmanas duscha ensamma och förskolor där personalen aktivt övervakar att barn äter och klär sig rätt. På en svensk förskola har personalen gått med på att filma en flicka via Facetime för att föräldrarna ska kunna kontrollera att flickan ständigt bär slöja.

– Flera av exemplen i er granskning är solklara brott mot skolans värdegrund. Man får aldrig hamna

i en situation där skolan kompromissar med barns rättigheter, säger Gustav Fridolin och påpekar att religiös klädselkontroll inte är godtagbart i skolan.

– Det är tydligt i de regler som Skolverket ger. Klädsel är ett individuellt uttryck och skolan kan inte utöva den typen av kontroll över vare sig små eller äldre elever. Det är inte skolans uppgift, och det ska alla som jobbar i skolan veta. Jag vet att det här är en svår situation

”Jag kommer också att prata med Skolinspektionen för att se vad vi mer kan göra för att säkra att detta inte förekommer”

GUSTAV FRIDOLIN
utbildningsminister

i mötet med föräldern. Därför är det viktigt att jag som utbildningsminister också är tydlig, säger Gustav Fridolin.

FRIDOLIN PEKAR PÅ att den nuvarande regeringen starkt stödet till länsstyrelserna, som arbetar med att informera och stödja yrkesgrupper som ställs inför dilemman i sina arbeten. En sådan grupp är skolpersonal.

Under 2018 får länsstyrelserna 90 miljoner för att arbeta med och förebygga mäns våld mot kvinnor, samtidigt som Länsstyrelsen i Östergötland får 14 miljoner för att motverka hedersrelaterat förtryck.

– Det gör vi för att skolan ska kunna vara en frizon men också för att den spelar en helt avgörande roll i att upptäcka och stödja elever som lever i kontrollerande, ofta patriarkala miljöer, säger Gustav Fridolin.

MICHAEL VERDICCHIO
michael.verdicchio@gp.se

Bild: STEFAN BERG

UPPRÖRD. Amineh Kakabaveh, riksdagsledamot för Vänsterpartiet och grundare av föreningen Varken hora eller kuvad.

Riksdagsledamot: ”Det borde vara straffbart”

I RELIGIONENS NAMN

GP:s granskning om förskolepersonal som kontrollerar att barn bär slöja – mot deras egen vilja – gör riksdagsledamoten Amineh Kakabaveh rasande.
– Det borde vara straffbart. Personal som spionerar på barn åt föräldrarna – jag ser inte ett Sverige som sätter barnen i centrum, säger hon.

Amineh Kakabaveh, riksdagsledamot för Vänsterpartiet och ordförande för den antirasistiska och feministiska organisationen Varken hora eller kuvad, har själv upplevt hedersförtryck på nära håll under sin uppväxt i Iran.

Efter att ha tagit del av GP:s granskning, som visar att personal i svenska förskolor på föräldrars begäran kontrollerar att barn exempelvis bär slöja – även om de inte vill, är hon illa berörd.

– Det är helt fruktansvärt att det här sker i Sverige, det är ju ett polis-system. Kontrollen är nästan värre än i de här flickornas hemländer, säger hon.

– Har man inte lärt sig någonting efter 15 år av hedersmord och hedersvåld?

HON TYCKER ATT skolpersonal som går med på den här typen av föräldrakrav bör kunna straffas juridiskt.

– Det borde vara straffbart. Personal som spionerar på barn åt för-

äldrarna – jag ser inte ett Sverige som sätter barnen i centrum. Är det föräldrarnas tradition och religion eller barnen vi ska ta hand om?

– Jag tycker att de begår brott mot både lagarna och Skollagen, man står inte upp för barns rättigheter. Hur utbredd tror du att det här är?

– Mycket. Det sker i Göteborg, Skåne, Stockholm, Norrköping, Uppsala och överallt, även i mindre orter. Jag får berättelser från förskolepersonal och lärare var jag än åker. Men det är värre på förskolorna, när man använder kontrollmekanismer redan från vaggan.

GP:s granskning visar att 27 av 40 kontaktade förskolor i Göteborg, Stockholm och Malmö går med på föräldrars krav om att tvinga deras barn att bära slöja.

– Det måste Barnombudsmanen anmäla till polisen, säger Amineh Kakabaveh.

Just nu pågår en statlig utredning kring för- och nackdelar med konfessionella inslag ur ett barnrättsperspektiv i skolan. Frågan

Amineh Kakabaveh menar att religiösa förtecken, oavsett ursprung, bör förbjudas i skolan. Detsamma gäller fastemånaden ramadan

om just slöjkontroller har hittills aldrig prövats. Men Anna Westerholm, tillförordnad rättschef på Skolverket, säger:

– Det saknas stöd för ett sådant agerande i läroplanen och Skollagen. Barnkonventionen, som också är viktig i sammanhanget, talar om barns integritet, fria uttryck och självbestämmande. När barnet inte själv vill bära slöja till exempel, skulle jag vara väldigt försiktig.

AMINEH KAKABAVEH MENAR att religiösa förtecken, oavsett ursprung, bör förbjudas i skolan. Detsamma gäller fastemånaden ramadan.

– Alla som går i svensk skola ska få vara barn där tills de är 18 år. Vad man gör på fritiden eller när man blir vuxen är en annan sak, men i skolan bör det inte finnas, säger hon och fortsätter:

– Under en hel månad varje år kan de här barnen inte delta i olika aktiviteter. De blir hungriga, trötta och klarar inte av att hålla fokus. Varför sätter vi vidskepelse före vetenskap i skolan?

Hon menar att det är upp till politiken att se till att någonting görs.

– Det här är politikerna, samhället och skolans ansvar. De lagar vi har ska följas, det är politikernas uppgift att se till. Det spelar ingen roll hur många lagar vi har om de inte följs. Barn måste få vara barn. Och definitivt i skolan, säger hon.

HAMPUS DORIAN
hampus.dorian@gp.se

Bild: TOMAS ONEBORG

BISTER MINISTER. Utbildningsminister Gustav Fridolin anser inte att religiös klädselkontroll är godtagbart i skolan.